

Pfv. V. 21. 201/2015/5.

A Kúria a dr. Havas Péter Miklós ügyvéd által képviselt felperesnek a ... jogtanácsos által képviselt alperes ellen kártérítés megfizetése iránt a Fővárosi Törvényszéken 6.P.20.725/2009. szám alatt indult perében a Fővárosi Ítéltábla 6.Pf.21.712/2014/4. számú közbenső ítélete ellen az alperes által előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán megtartott nyilvános tárgyaláson meghozta az alábbi

k ö z b e n s ő í t é l e t e t:

A Kúria a jogerős közbenső ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a felperes részére 15 nap alatt 100.000 (Egyszázezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg az állam javára, felhívásra 70.000 (Hetvenezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

Ez ellen a közbenső ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes 2007. július 27-én ... társaságában ... belterületén egy motorkerékpárral közlekedett. Mindegyikük enyhe fokú alkoholos befolyásoltság állapotában volt, és egyikük sem viselt bukósisakot. A jármű vezetője az adott útszakaszon megengedett sebességet jelentősen túllépve hajtott be egy körforgalmú útkereszteződésbe, amelynek következtében elvesztette az uralmat a jármű felett. A motorkerékpár egyenesen átsodródott az útkereszteződésen, első kerekével az útpadkának ütközött, felborult, majd nekiütközött egy közúti jelzőtáblának. A balesetben a felperes súlyosan megsérült, ... pedig az életét vesztette. A motorkerékpár üzembentartójának, a perben nem szereplő ... a baleset időpontjában az alperesnél állt fenn gépjármű-felelősségbiztosítási szerződése.

A felperes a balesettel okozati összefüggésben keletkezett vagyoni és nem vagyoni kárainak megtérítése iránt terjesztett elő keresetet. Arra hivatkozott, hogy a jármű utasaként szenvedett balesetet, a balesetből eredő károkért pedig az alperes a gépjármű üzembentartójának felelősségbiztosítójaként helytállni tartozik.

Az alperes érdemi ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Azzal érvelt, hogy a motorkerékpár vezetője a baleset bekövetkezésekor nem az elhunyt ..., hanem a felperes volt, így a felperes kárát a felelősségbiztosítási szerződés alapján nem köteles megtéríteni.

Az elsőfokú bíróság ítéletében a keresetet elutasította, a másodfokú bíróság azonban közbenső ítéletében megállapította, hogy az alperes teljes mértékben köteles megtéríteni a felperes 2007. július 06-án bekövetkezett balesetével okozati összefüggésben álló károkat.

A jogerős közbenső ítélet indokolása szerint a perben tanúként kihallgatott ... röviddel a baleset bekövetkezését megelőzően látta a nagy sebességgel haladó motorkerékpárt és erről telefonon nyomban értesítette a rendőrséget. Bejelentésében, amint azt a kihallgatott rendőr tanúk, köztük ... is egyértelműen megerősítették, azt közölte, hogy a motorkerékpárt egy félmeztelen férfi vezette. A baleset helyszínén pedig a rendőrségi helyszínelés adatai szerint ... találták meztelen felsőtesttel, míg a felperes pólót viselt. Mindezekkel összhangban ... azt adta elő tanúvallomásában, hogy amikor a felperes és ... motorozni indultak, a meztelen felsőtestű ... vezette a motorkerékpárt, a felperes pedig az utas volt. A balesettel összefüggésben indult és az elkövető ... halála miatt megszüntetett büntetőeljárás iratai szintén azt támasztják alá, hogy a motorkerékpárt ... vezette. A Kiskunfélegyházi Városi Bíróság jogerős ítéletével szintén ... örökösét kötelezte a motorban keletkezett kár megtérítésére. ... közjegyzői okiratba foglalt nyilatkozata szintén azt tartalmazza, hogy a motorkerékpár vezetője nem a felperes, hanem ... volt. E bizonyítékok aggályossá tételére vagy cáfolatára ... és ... orvosszakértők általános tartalmú megállapításai nem lehettek alkalmasak. Az alperes ezért a motorkerékpár üzemeltetőjével kötött felelősségbiztosítási szerződése alapján köteles megtéríteni a felperesnek a balesettel okozati összefüggésben keletkezett kárait. Nem kerülhet sor kármegosztás alkalmazására sem, mivel nem állapítható meg, hogy a felperes megszegte volna kármegelőzési kötelezettségét. Arra vonatkozó bizonyítékok ugyanis nem keletkeztek, hogy a felperesnek tudnia kellett volna, illetőleg fel kellett volna ismernie a motorkerékpárt vezető ... enyhe fokú ittasságát.

A jogerős közbenső ítélet ellen - annak hatályon kívül helyezése és elsődlegesen - tartalmilag - az elsőfokú ítélet helybenhagyása, másodlagosan pedig az elsőfokú ítélet megváltoztatása és annak megállapítása, hogy 80 %-os arányban köteles a felperesnek a balesettel összefüggésben álló kárai megtérítésére - az alperes élt felülvizsgálati kérelemmel.

Kifejtette, hogy a jogerős ítélet sérti a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 340. § (1) bekezdését, és a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) 206. § (1) bekezdését.

Arra hivatkozott, hogy a bíróság iratellenesen, a bizonyítékok

okszerűtlen mérlegelése alapján következtetett arra, hogy a motorkerékpárt a baleset időpontjában nem a felperes, hanem ... vezette. ... tanúvallomása ugyanis ellentmondásos volt, mivel a tanú tévesen emlékezett arra, hogy a baleset milyen napszakban következett be. Ebből következően az sem zárható ki, hogy a tanú abban is tévedett, hogy kit milyen öltözetben és milyen helyzetben látott a motoron. Az éjszakai fényviszonyokra és a motor sebességére figyelemmel a tanú megfelelően egyébként sem figyelhette meg, hogy ki vezeti a gépjárművet és milyen az öltözéke.

Megjegyezte, hogy az utasülés a perbeli motoron magasabban helyezkedik el, mint a vezetőülés, így az utas, különösen, ha nagyobb termetű, jobban látható, és bizonyos látószögből takarhatja is a vezetőt. ... tanú egyébként sem a baleset helyszínén látta a motorosokat, hanem attól mintegy 50 méter távolságban. ..., ... és a kihallgatott rendőr tanúk pedig nem látták a balesetet, így tanúvallomásuk annak megállapítására, hogy ki vezette a motort, nem lehetett alkalmas. Nem következik mindez ... tanúvallomásából, a baleset miatt indult büntetőeljárást megszüntető határozatból és a motor károsodása miatt ... örököseivel szemben indult polgári perben született jogerős ítéletből sem.

Előadta továbbá, hogy ..., ... és a helyszínelést végző ... rendőr első gondolata ugyanakkor a baleset helyszínén - tanúvallomásaikból kitűnően - az volt, hogy a járművet a felperes vezette. A helyszínrajz adataiból pedig az tűnik ki, hogy ... esett le először a motorról, és motorbalesetek esetében a szakértők megállapításai szerint az a tipikus, hogy a vezető marad tovább a járművön, mivel kapaszkodni tud a járműbe, és az utas esik le először. ... és ... igazságügyi orvosszakértők nyilatkozataiból kitűnően a felperes sérülései is arra utalnak, hogy ő volt a baleset bekövetkezésekor a motorkerékpár vezetője. Mindezekre tekintettel a véleménye szerint kétséget kizáróan nem állapítható meg, hogy a járművet ... vezette. A felperes keresetét ezért szerinte el kellett volna utasítani.

Álláspontja szerint a másodfokú bíróság tévesen mellőzte a kármegosztás alkalmazását is. Abban az esetben ugyanis, ha a járművet valóban ... vezette, a felperestől elvárható lett volna, hogy mielőtt utasként felül a motorra, megkérdezze ..., hogy fogyasztott-e alkoholt. Ha pedig ezt saját alkoholos befolyásoltsága miatt nem tisztázta, a terhére értékelhető körülménynek minősül.

A felperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős közbenső ítélet hatályában való fenntartására irányult.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A Kúria a felülvizsgálati eljárás eredményeként megállapította, hogy a jogerős közbenső ítélet a felülvizsgálati kérelemben megjelölt okból nem jogszabálysértő.

A jogerős ítélet felülvizsgálatára a Pp. 270. § (2) bekezdése értelmében jogszabálysértés miatt kerülhet sor. A felülvizsgálat alapjául szolgáló jogszabálysértés anyagi és eljárási jogszabálysértés egyaránt lehet, az eljárási szabályok megsértése azonban a Pp. 275. § (3) és (4) bekezdése szerint csak akkor adhat alapot a felülvizsgálati kérelemmel támadott jogerős ítélet hatályon kívül helyezésére, ha lényegesen kihatott az ügy érdemi elbírálására. Ennek megfelelően a felülvizsgálati kérelem előterjesztője kérelmében a jogszabálysértés megjelölése körében arra hivatkozhat, hogy valamely, az ügy érdemi elbírálására lényegesen kiható eljárási szabály megsértésére került sor, illetőleg a döntés meghozatala során nem a megfelelő anyagi jogszabályt alkalmazták, vagy az egyébként irányadó jogszabályt tévesen értelmezték. Jogszabálysértést jelent a megalapozatlanság is, ha az eljáró bíróságok a tényállást kellően nem tárták fel, noha a felek a szükséges bizonyítást felajánlották, illetőleg a bizonyítási indítványok előterjesztése azért maradt el, mert a felek előzőleg a bizonyítandó tények és a bizonyítási teher körében nem kaptak a Pp. 3. § (3) bekezdésének megfelelő tájékoztatást, vagy e vonatkozásban téves tájékoztatást kaptak.

A felülvizsgálat alapjául szolgálhat, tehát jogszabálysértést eredményez a megalapozatlanság abban az esetben is, ha a jogerős ítéletben megállapított tényállás a lefolytatott bizonyítás anyagától eltér, iratellenes, illetőleg ha a bíróság a bizonyítékok egybevetése és értékelése során kirívóan okszerűtlen, logikai ellentmondást tartalmazó következtetésre jutott. A bizonyítékok okszerű mérlegelése azonban felülvizsgálattal nem támadható. A Kúria következetes gyakorlata szerint a felülvizsgálati eljárásban a bizonyítékok ismételt, eltérő értékelésére (ún. felülmérlegelésére) nem kerülhet sor (BH 2012.179.).

... tanú közvetlenül a balesetet megelőzően látta a perbeli motorkerékpárt, és a rendőrségnek tett bejelentésében - amint azt a rendőr tanúk tanúvallomásukban megerősítették - egyértelműen közölte, hogy a járművet egy félmeztelen férfi vezette. Az a körülmény, hogy a tanú évekkel később tévesen emlékezett a baleset időpontjára, a járművezető személyére vonatkozó korabeli bejelentése hitelességét, megalapozottságát nem kérdőjelezi meg. Nem alkalmasak a tanúvallomásban foglaltak cáfolatára az alperes által a felülvizsgálati kérelemben megfogalmazott feltételezések sem. ... tanúvallomásából kitűnően pedig ... volt az, aki a motort vezette és nem viselt felsőruházatot, amikor a felperessel motorozni indultak. A baleset helyszínén szintén ... találták felsőruházat nélkül.

E bizonyítékok alapján a másodfokú bíróság nem iratellenesen és nem is okszerűtlenül következtetett arra, hogy a motorkerékpárt a baleset bekövetkezésekor ... vezette. Az ilyen típusú motorbalesetek bekövetkezésének szokásos körülményeire, a tipikus sérülésekre vonatkozó általános jellegű szakértői megállapítások a tanúvallomások konkrét tartalmának cáfolatára vagy aggályossá tételére nem lehettek alkalmasak. A tényállás megállapítása, a bizonyítékok mérlegelése során tehát a másodfokú bíróság jogszabálysértést nem követett el. A bizonyítékok ismételt vagy eltérő értékelésére (az ún. felülmérlegelésére) pedig a felülvizsgálati eljárásban - a már említettek szerint - nem kerülhet sor.

Jogszabálysértés nélkül mellőzte a másodfokú bíróság a kármegosztás alkalmazását is. A per során ugyanis nem keletkeztek arra vonatkozó bizonyítékok, hogy a felperes tudott volna ... ittasságáról, illetve hogy az egyébként enyhe fokú ittasságot fel kellett volna ismernie.

A kifejtettek értelmében a Kúria a jogerős közbenső ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta, és az alperest a Pp. 78. § (1) bekezdése szerint a felperes felülvizsgálati eljárási költségének megfizetésére kötelezte.

A le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket a 6/1986.(VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján az alperes köteles az állam javára, külön felhívásra megfizetni.

Budapest, 2016. február 04.

Dr. Bartal Géza s.k. a tanács elnöke, Dr. Farkas Attila s.k. előadó bíró, Dr. Simonné Dr. Gombos Katalin s.k. bíró